

UKRAINA

Права людини належать кожному,
у тому числі кожній дитині.

Дитина – це особа віком до 18 років.

ЩО ТАКЕ КОНВЕНЦІЯ ООН ПРО ПРАВА ДИТИНИ?

Конвенція ООН про права дитини була ухвалена Генеральною Асамблеєю ООН у 1989 році. У Фінляндії Конвенція набула чинності 1991 року. Конвенцію ратифікували майже всі країни світу. Фінська держава має стежити за дотриманням передбачених Конвенцією прав дітей. Держава повинна інформувати про права дитини як дорослих, так і дітей.

Держава повинна регулярно звітувати перед ООН про ситуацію в галузі прав та добробуту дітей у Фінляндії.

Уповноважений з прав дитини оцінює ситуацію з дотриманням прав дитини у Фінляндії та прагне її покращити. Парламент Фінляндії заснував офіс уповноваженої з прав дитини у 2005 році.

УПОВНОВАЖЕНИЙ З ПРАВ ДИТИНИ

- Дізнається думки дітей та повідомляє про них дорослим.
- Слідкує за тим, у яких умовах живуть діти та як реалізуються їхні права.
- Інформує дітей та дорослих про права дитини.
- Впливає на прийняття рішень на користь дітей.
- Співпрацює з тими, чия діяльність пов'язана з дітьми.

”Дитині необхідно рости в сімейному оточенні, в атмосфері щастя, кохання та розуміння.”

Конвенція ООН з прав дитини

ВСІ ДІТИ РІВНІ

Вік, колір шкіри, мова, майновий стан, віросповідання і стан здоров'я дитини або її батьків не впливають на права дитини. Нікого не можна піддавати дискримінації чи насильству.

ДИТИНА МАЄ ПРАВО НА ГІДНЕ ЖИТТЯ

Дитина має право бути самою собою. Дорослі повинні допомагати дітям рости та розвиватися у спокійній обстановці та у власному темпі.

ДОРΟΣЛІ ПОВИННІ З'ЯСОВУВАТИ, ЩО ДІТИ ДУМАЮТЬ ПРО РІЗНІ РЕЧІ

Дорослі повинні ставити запитання, прислухатися до думок дитини та всерйоз ставитися до них. Дітям потрібно давати можливість впливати на власне повсякденне життя.

У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ ЩОДО ДИТИНИ ПОТРІБНО В ПЕРШУ ЧЕРГУ ВРАХОВУВАТИ ЇЇ ІНТЕРЕСИ

Батьки та влада повинні завжди враховувати, як їхні рішення впливають на дітей. Дорослі мають прагнути до найкращих для дитини рішень. Рішення слід обґрунтовувати дитині зрозумілим для неї способом.

Конвенція ООН з прав дитини містить 54 статті. Це ті речі, про які повинні дбати державні та муніципальні керівники та всі дорослі. Тут можете читати скорочену версію цих статей:

1. Будь-яка людина віком до 18 років є дитиною.
2. Права людини однаково належать кожній дитині. Дитина не повинна зазнавати дискримінації ні з якої причини.
3. Дорослі приймають безліч рішень, які впливають на життя дітей. Вони повинні завжди з'ясовувати, що буде краще для дитини.
4. Держава повинна дбати про те, щоб ця Конвенція знаходила відображення у житті дітей. Дітям належать усі права, що прописані у Конвенції.
5. Батьки мають право та зобов'язані інформувати та інструктувати дитину, як користуватися правами, записаними в Конвенції. Держава має поважати це право батьків.
6. Дитина має право на життя. Держава повинна гарантувати, щоб діти могли зростати та розвиватися в максимально сприятливих умовах.
7. Дитина має право на ім'я одразу після народження. Дитина має право на батьківщину та громадянство. Якщо можливо, дитина має право знати своїх батьків і перебувати під їхньою опікою, якщо це можливо.
8. Дитина має право на збереження свого імені та громадянства. Дитина має право знати своїх родичів.
9. Дитина має право жити з батьками, якщо вони можуть піклуватися про неї. Якщо дитина живе окремо від матері або батька, вона має право підтримувати зв'язок із матір'ю або батьком досить часто. Якщо такий зв'язок шкідливий для дитини, влада може цьому перешкодити.
10. Іноді дитина та її батьки можуть опинитися в різних країнах. Тоді держава має прагнути до їх якнайшвидшого возз'єднання.
11. Держава повинна перешкоджати тому, щоб дорослі без дозволу перевозили дітей із однієї країни до іншої.
12. Дитина має право на свою думку в питаннях, що стосуються її самої. Дорослі повинні дізнатися думку дитини, перш ніж приймати рішення, що її стосуються. Думка дитини має враховуватися під час прийняття рішень, відповідно до її віку та рівня розвитку. Дорослі повинні обґрунтовувати рішення дитині зрозумілим для неї способом.
13. Дитина має право на вільне висловлення своєї думки. Висловлення думки, однак, не повинно ображати інших людей.
14. Дитина має право вільно мислити. Дитина має право належати чи не належати до релігійної конфесії. Батьки мають право допомагати і пояснювати дитині, як користуватися цим правом.
15. Дитина має право вступати в асоціації та брати участь у їх зборах.

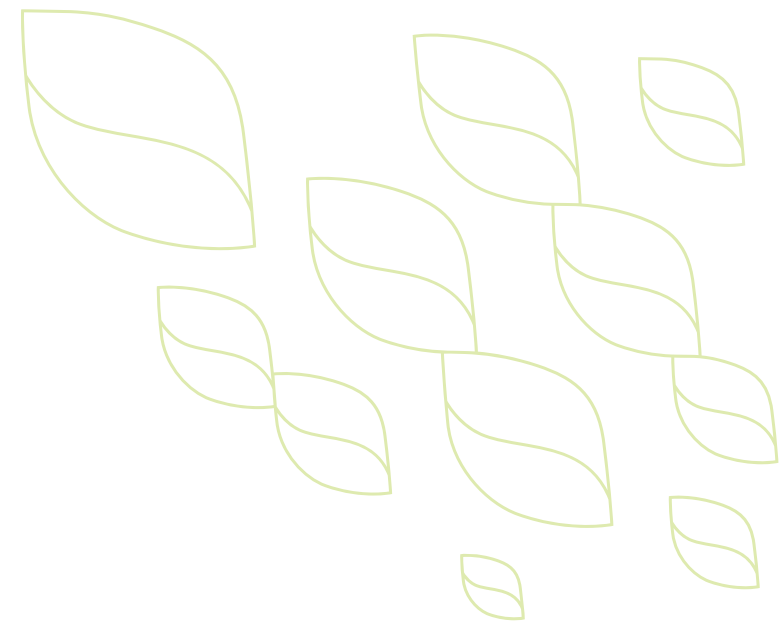

16. Дитина має право на приватність. Забороняється свавільне чи незаконне втручання в особисте життя дитини, її сім'ю, житло чи листування.
17. Дитина має право отримувати інформацію та широко користуватися ЗМІ. Дорослі повинні захищати дитину від шкідливої її інформації.
18. Батьки дитини разом відповідають за виховання дитини та турботу про неї. Вони мають діяти на благо дитини. Державна та муніципальна влада повинна підтримувати батьків у цьому.
19. Дорослі повинні захищати дитину від будь-якого насильства та жорстокого поводження. Забороняється причиняти дитині біль

- будь-яким чином. Ніхто не має права звертатися недбало з дитиною або користуватися дитиною в своїх інтересах.
20. Якщо дитина не може жити з батьками, вона має право на особливий захист і підтримку. У такому випадку дитина може, наприклад, жити в іншій сім'ї або в установі опіки за дітьми. Дитина може повернутися до батьків, якщо це буде на користь дитини. Необхідно уникати часті зміни місця проживання або житла дитини.
 21. Якщо батьки дитини померли або не можуть про неї піклуватися та держава дозволяє усиновляти дітей, дитина може отримати нову постійну сім'ю шляхом усиовлення. При усиовленні є вирішальним інтерес дитини.
 22. Дитина, яка прибула з іншої країни як біженець, має право на необхідний догляд.
 23. Дитина-інвалід повинна отримувати найкраще можливе лікування і допомогу, що сприяє її гідності, підвищує її самооцінку та дає можливість приймати участь у діяльності суспільства. Необхідно підтримувати дитину-інваліда таким чином, щоб вона могла навчатися в школі та займатися хобі.
 24. Дитина має право на максимально здоровий спосіб життя. Дитина має право на лікування та допомогу, якщо захворіла. Дитина має право на відвідування лікаря. Також необхідно дбати про здоров'я вагітної матері.
 25. Якщо дитина не може жити з батьками, інші дорослі повинні добре піклуватися про неї. Співробітники по захисту прав дітей повинні періодично перевіряти, чи можливо дитині повернутися до своїх батьків.

26. Діти та батьки мають право на отримання матеріальної допомоги від держави.
27. Дитина має право на житло, їжу та необхідний одяг. Держава і муніципалітети повинні допомогти батькам, щоб усі діти мали гарні умови для росту та розвитку в усіх відношеннях.
28. Дитина має право відвідувати школу. Початкова школа має бути безкоштовною. Правила і виховання в школі повинні бути справедливими. Держава має подбати про те, щоб якомога більше дітей мали можливість продовжувати навчання після початкової школи.
29. Школа повинна розвивати здібності дитини. Вона має розвивати рідну мову дитини, а також давати дитині знання про її власну культуру та культури інших країн. У школі слід говорити про права дитини та інші права

людини. У школі діти дізнаються, що таке мультикультуралізм, захист навколишнього середовища та рівноправність жінок і чоловіків.

30. Дитина, яка належить до національної меншини або корінного народу, також має право на свою культуру, релігію та мову. Вона має право практикувати свою релігію разом з іншими членами своєї групи.
31. Дитина має право на відпочинок, гру та вільний час. Дитина має право на знайомство з мистецтвом і культурою.
32. Дитині не можна доручати таку роботу, яка шкодить її здоров'ю чи навчанню.
33. Дорослі повинні захищати дитину від наркотиків.
34. Дорослі повинні захищати дитину від сексуальних домагань. Ніхто не має права схилити або примушувати дитину до сексу.
35. Держави повинні запобігати торгівлі дітьми. Торгівля дітьми означає, що хтось відбирає дитину у батьків і продає її іншій людині. Торгівля дітьми є злочином.
36. Дорослі повинні захищати дитину від будь-якого поганого поведіння.
37. Дитину не можна карати жорстоким чином або катувати. Ніхто не має права применшувати права дитини. Дитину не можна ув'язнити або обмежити її свободу, якщо є інші альтернативи. Якщо все-таки дитина потрапляє до в'язниці, про неї слід добре дбати. Дитина не повинна довго перебувати у в'язниці.

38. Дитину не можна забирати до армії чи відправляти на війну. Дорослі мають захищати дітей під час війни.
39. Держава повинна допомогти дитині, якщо з нею неправильно поведуться.
40. Навіть якщо дитина порушила закон або підозрюється в цьому, з нею повинні добре і справедливо поводитися.
41. Закони деяких держав можуть надавати дитині більше прав, ніж ця Конвенція. Тоді люди повинні дотримуватися закону власної країни.

42. Держава повинна дбати про те, щоб усі її мешканці знали, які права має дитина.
43. Комітет ООН з прав дитини стежить за тим, щоб держави та їхні мешканці дотримувалися цієї Конвенції.
44. -54. У цих статтях йдеться про те, як довго діє Конвенція і як вона повинна дотримуватись державами.

Конвенцію в повному обсязі можна знайти за адресою https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1991/19910060/19910060_2

ВАЖЛИВІ СЛОВА

Організація Об'єднаних Націй, або ООН, хоче миру у всьому світі. Це допомагає всім країнам співпрацювати для реалізації прав людини. Всі країни світу є членами ООН.

Держава та муніципалітети організують послуги для людей у Фінляндії. Громадяни Фінляндії складають державу. Парламент вирішує державні справи. Кожен фін живе в муніципалітеті. Муніципальна рада вирішує справи муніципалітету.

Службовці – це дорослі, які працюють на державу чи муніципалітет. Вони працюють, наприклад, у служби захисту дітей, школі, поліції чи лікарні.

Особи й органи дитячої сфери включають, наприклад, організації та науково-дослідні інститути, які просують проблеми дітей, наприклад, органи влади, які вирішують питання дітей.

Послуга – це означає, наприклад, що діти можуть звернутися до лікаря, якщо захворіють. Школа та денний догляд також є послугами, спрямованими на дітей. Послуги оплачуються з податків, які сплачують компанії, організації та громадяни.

Заклад захисту дітей – це місце, де дитина може проживати, якщо не може проживати з батьками. У такому закладі одночасно проживає багато дітей.

Прийомна сім'я – це інша сім'я, яка опікується дитиною. Дитина може перейти до прийомної сім'ї, якщо її власні батьки не можуть піклуватися про неї. Дитина може повернутися до своїх власних батьків, якщо це буде добре для дитини.

Усиновлення означає переїзд дитини назавжди в іншу сім'ю і отримання нових батьків. Дитина більше не повернеться до своїх рідних батьків.

Групи меншин — це люди, чия мова, культура, релігія чи інші характеристики відрізняються від більшості населення. У Фінляндії групи мовних меншин включають, наприклад, ромів, фінно-шведів і жестомовних осіб, а також багато іммігрантів. Саами (лапонці) є меншиною та корінним народом. Вони є корінним населенням Фінляндії.

ЧИ Є У ДІТЕЙ ОBOB'ЯЗКИ?

Права людини, безумовно, належать кожному. Кожен має поважати права інших. Дорослі мають навчити дітей тому, що таке права людини.

Приклади:

- Дитина має право на захист від насильства, зловживання та недбалого поводження. Дитина не має права кривдити або шкодити іншим людям якимось чином.
- Дитина має право на чисте довкілля. Дитина також повинна підтримувати чистоту довкілля.
- Дитина має право на свободу думки та культури. Дитина також повинна поважати думки та релігійні принципи інших.

LAPSIASIAVALTUUTETTU
OMBUDSMAN FOR CHILDREN

БЮРО УПОВНОВАЖЕНОГО З ПРАВ ДИТИНИ
Опубліковано в інтернеті 08/2023